

HANGYA

A vásárlási visszatérítés és az árubeszerzés.

Már több alkalommal fejtegettük a vásárlási visszatérítésnek a fogyasztási szövetkezeti mozgalomban rendkívüli fejlesztő erejét, ami öntudatos belátásán alapul a szövetkezeti elv leglényegesebb jellemvonásának, azaz, ha tagok meggyőződhetnek arról, hogy szövetkezetükben év végén rendszeresen visszajár akár áruban, akár üzletrészben, vagy készpénzben bizonyos érték, ami vásárlásaik összegéhez mérten évről-évre emelkedhetik.

Mozgalmunk ezen követelménye vonatkozik azonban épp úgy a szövetkezetek tagjaira, valamint a központ kötelekébe tartozó szövetkezetekre is, mint a Hangya szervezet tagjaira, mert a vásárlási visszatérítés jelentőségének mindkét részről való megértése teheti szövetkezeti gondolkodásunkat, cselekedtünket öntudatosabbá, célirányossá.

De lássuk csak, mit is jelent a szövetkezetek szempontjából a vásárlási visszatérítés.

A szövetkezetek, mint a központ tagjai, hűséges központi vásárlásaik után a szövetkezeti elv következetes végigvezetése alapján szintén visszatérítést várhatnak, ami épp úgy, mint a szövetkezetek tagjainál, annál nagyobb lehet az egyes szövetkezetekre nézve, minél hűségesebben tartózták a szövetkezetek központjuk mellett és minél inkább támogatták vásárlásaikkal a központi intézményt. Amely szövetkezetek ellenben a központtal való szoros kapcsolatra nem fordítanak kellő gondot és azon indítónknál fogva, hogy az áruk beszerzését jutányosabban vélik idegen cégeknél eszközölhetni, azt elhanyagolják, számításaikban csalódnak, mert vásárlásaiknál az idegen cégeknél legfeljebb egy-két lejes árdifferenciát érhetnek el, figyelmen kívül hagyva a minőségbeli különbségeket. Ezen árdifferenciákból származható megtakarításoknál azonban sokkal nagyobb anyagi előnyt és hasznot jelent a szövetkezetekre hűséges központi vásárlásuk után élvezhető vásárlási visszatérítés, melynek állandó figyelembe vételével minden árucikk olcsóbb a központban, még ha beszerzése látszólag előnyösebben történhetik is idegen cégeknél.

Tagadhatja-e ez alapon bárki is, hogy a központ a szövetkezetek leg-

olcsóbb beszerzési forrása? Számítsák le előzetesen a beszerzéseknél a vásárlási visszatérítésként elérhető értéket a központnak fizetendő árakból s látni fogják, hogy mindig a központ a legolcsóbb. De számítsák feltétlenül még hozzá a vásárlási visszatérítéshez a sok erkölcsi előnyt és támogatást, melyet a központ részéről élveznek s a leghitlenebbek is kénytelenek belátni, hogy a központ az egyedüli szövetkezeti védőbástya, melyet kétes értékű idegen összeköttetések nem pótolhatnak.

Reméljük, hogy ennek megértése és belátása minden szónál erősebben fogja hirdetni a központhoz való ragaszkodás fontosságát, előnyét és azon erkölcsi és gazdasági kötelek erősítésének szükségességét, amelyek a központot a szövetkezetekkel összekapcsolják. A vásárlási visszatérítés reményében tehát a szövetkezetek a fentiekből meríthető belátással és szövetkezeti öntudattal mindig a Hangyához irányítsák árurendeléseiket, mert csak ily módon szolgálhatják igazán a szövetkezeti eszmét, a célt, a szövetkezetek s a gazdatagok érdekeit.

Szövetkezeti hírek

Eredményes tőkegyűjtés. Központunk állandó felhívása és lapunk meggyőző propagandája a tőkegyűjtés kérdésében vízhangra talált a felsőszöcsi (Szolnokdoboka megye) szövetkezetünk vezetőségének megértő gondolkodásában is. — kik lelkes odaadó munkával *Stefan Bárbo*s elnök és *Juon Pop* könyvelő vezetésével megindították a tőkegyűjtő mozgalmat. — Kitaró fáradozásukat a legjobb eredmény koronázta, mert a szövetkezet üzletrésztőkéjét múlt év folyamán 1105 leuról 28175 leura emelheték fel. — Ezen rendkívüli szép siker természetesen a szövetkezet működését igen kedvezően befolyásolta, mert a szövetkezet tőkéjének megnövelésével forgalmát is jelentékenyen fokozhatta. — A megelőző évi 31.000 leu forgalommal szemben ugyanis 200.000 leut felülmuló forgalmat érhetett el a szövetkezet múlt év folyamán kellő üzleteredmény mellett. A felsőszöcsi szövetkezet sikeres tőkegyűjtő mozgalmá is fényesen bizonyítja, hogy mindenik szövetkezet fejlődését és megerősödését csak úgy érheti el, ha annak legfontosabb feltételét a viszonyokhoz mérten szükséges üzleti

tőkét megszerzi és e célból a vezetők bármily utánjárást, fáradozást vállalva, igyekeznek a tagok megértő támogatását üzletrészek jegyeztetése által a lehetőségek szerint minél nagyobb mértékben megnyerni. Ha mindenik szövetkezet a felsőszöcsi szövetkezethez hasonló arányban növelhetné üzletrésztőkéjét, úgy egész szövetkezeti mozgalmunk rövid idő alatt igen nagy arányú fejlődést mutatna fel.

Szövetkezeti mozgalom Márkodon. A márkodi szövetkezet a tagok közös hozzájárulásával, illetve együttes munkájával telkére házat akar építeni. — Ehhez a nyersanyag beszerzéséhez szükséges készpénzt új üzletrészjegyzésekből kívánja összegyűjteni és e célból az igazgatóság új üzletrészek jegyzésére felhívást bocsátott ki a tagokhoz.

A mozgalom eredményeképpen a következő üzletrész jegyzések történtek: *Bartos Károly* 200 drb. üzletrészt, *Bodoni Mihály* 200 drb-ot, *Kacsó István* 200, *Kovács Ferenc* 40, *Kacsó Mátyás* 50, *Márton P. Péter* 100, *Kacsó József* 400, *Sükösd József* 200, *Kacsó J. Károly* 50, *Végi Mihály* 100, *Siklódi Ferenc S.* 200, *Siklódi S. Károly* 100, *Kacsó Zsiga* 50, *Végi Sándor* 100, *Siklódi I. János* 50, *Kovács I. Béni* 60, *Bodoni János* 20, *Kovács János* 40, *Kovács Albert* 20, *Nagy Sándor* 30, *Kacsó Tamás* 50, *Márton P. Ferenc* 20, *Márton F. Ferenc* 40, *Márton M. Péter* 20, *Kovács K. Zsiga* 40, id. *Siklódi S. Sándor* 20, *Márton Dénes* 40 darabot, ezideig 27 tag 2400 drb. üzletrészt jegyzett.

Márkodon tudják, hogy az összetartásban mekkora erő rejlik, kövessük a jó példát.

Bucusu a hangyától. *Kiss Tamás* az aradi transitó raktár távozó főnöke ezúton bucsuzik szövetkezeteink vezetőitől, jó barátaitól és kedves ismerőseitől, kérve őket, hogy vásárlásaikkal ezután is támogassák az aradi Hangya transitó raktárt.

A központ közleményei.

A sóárusítás szabaddá tételével a monopol igazgatóság az alábbi hirdetményt adta ki, melyet szövetkezeteink tájékoztatása céljából leközlünk.

I. A só árusítása úgy engros, mint endetail szabaddá tételük. Minden keres-

kedő szabadon árusíthatja a sót anélkül, hogy külön engedélyt kellene beszereznie a monopol igazgatóságától.

II. A só árát nem szabályozzák, hanem az árusítás a szabad verseny alapján fog kialakulni.

III. A monopol lerakatok úgy a kereskedők, mint a fogyasztó közönség számára árusítanak a következő hivatalos árakon:

a) Kő és őrlött só 1 lei per kgr.

b) Luxus só 2.50 per kgr.

IV. A sónyágyrudak-engedélyek továbbra is érvényben maradnak, újabb nyágyrudai engedélyeket azonban csak azokban a helyiségekben adnak, ahol a monopolnak saját lerakatai nincsenek.

Az engedélyezett lerakatok kötelesek a sót úgy a kereskedőknek, mint az állattulajdonosoknak ugyanazon áron árusítani, melyeken a monopoligazgatóság saját lerakataiban árusít:

a) Darabos és őrlött só 1 leu per kgr.

b) Luxus só 2.50 leu per kgr.

Erre a célra az engedélyezett sólerakatok a következő feltételek mellett és árakon kaphatnak sót:

1. darabos, vagy őrlött só ára 8500 leu vagononként (10.000 kgr.-ként) franco állomás:

2. luxus só ára 25.500 leu franco rendeltetés állomás:

3. a megrendeléseket közvetlenül a sóbányáknak kell elküldeni a vételár befizetését igazoló pénzügyigazgatósági nyugtával együtt. Megrendeléseket csak komplett vagonokra fogadnak el a sóbányák.

4. A szállítmány vasuti transport-költségeit a sóbánya fedezi.

5. Az őrlött só számára a megrendelők kötelesek zsákokat küldeni.

V. Azokban a helyiségekben, ahol monopollerakatok és sónyágyrudak nincsenek, a kereskedők komplett vagonokra szóló megrendeléseiket közvetlenül a sóbányához küldjék, melyek minden speciális felhatalmazás kérése nélkül elküldik a megrendelt mennyiséget a következő feltételek mellett és az alább részletezett árakon:

1. darabos és őrlött só 10.000 leu vagononként (10.000 kgr.) franco rendeltetési állomás:

2. Luxus-só 25.000 leu vagononként (10.000 kg.) franco rendeltetési állomás;

3. a megrendelés közvetlenül a sóbányának küldendő a vételár befizetését igazoló pénzügyigazgatósági nyugtával együttesen;

4. a vasuti szállítási díjat a sóbányától a rendeltetési állomásig az illető bányára fizeti;

5. az őrlött só számára a kereskedők zsákokat kötelesek küldeni.

VI. Azokban a helyiségekben lakó kereskedők és fogyasztók részére, ahol vannak monopollerakatok, vagy engedélyezett árutözsdek, a bányák nem szállítanak árut.

Üzletvezető kerestetik. A biharfélégyházi szövetkezetnél az üzletvezetői állás f. év április 1-én üresedésbe

kerül. Javadalmazása évi 1800 leu fixfizetés és a forgalom után 3 százalék jutalék, természetbeni lakás és fűtésre 800 leu. A szövetkezet évi forgalma cca 350.000 leu. A boltkezelőtől kellő szakképzettség és 12-15.000 leu készpénz óvadék kívántatik meg. Pályázatok közvetlenül a biharfélégyházi szövetkezet igazgatóságához címzendők.

A „Hangya“-nál bármily mennyiségben jó minőségű só zsákok beszerezhetők.

Ügyvezetés.

Figyelmeztetés a hadi zónába eső szövetkezeteink részére.

Amint múlt évben is figyelmeztettük a hadizóna rendelet által érintett szövetkezeteinket, úgy az évi közgyűlések kitűzése előtt még a kellő időben ismét felhívjuk figyelmüket a gyülekezési jog korlátozására, mely rendelkezés szerint szövetkezeteink évi közgyűléseinek megtartása is a polgári közigazgatási hatóság és katonai hatóság előzetes engedélyéhez van kötve. Ezért felkérjük a román-magyar országhatár mentén levő és a hadizóna területébe eső szövetkezeteink ügyvezetőit, hogy az 1923. évi rendes közgyűlés megtarthatására a polgári közigazgatási hatóság engedélyét s amennyiben szükséges, úgy a katonai hatóság engedélyét is, ahogy az évi mérlegpéldányokat és a közgyűlési meghívót kézhez veszik, azonnal kérjék meg a múlt évi 9. számú Hangya lapunkban leközölt minta szerinti kérvénnyel.

Az engedély idejében való megszerzése rendkívül fontos, hogy a közgyűlés a hirdetett időben megtartható legyen, mert engedély hiányában a közgyűlés elhalasztása sok nehézséget idézne elő a közgyűlés újabb meghirdetésével, valamint az adóvallomások beterjesztésével. Ha a fent említett kérvényminta nem lenne meg a szövetkezetnél, úgy a szövetkezet kérésére a mintát azonnal megküldjük.

A vásárlási könyvecskék bevezetése. Lapunk megelőző számaiban már kifejtettük, hogy szövetkezeteink a szövetkezés igazi célját és előnyét a tagok előtt könnyebben felismerhetővé tehetik és a szövetkezet népszerűsítését nagyban előmozdítják a rendszeres vásárlási visszatérítés megvalósítása által.

A vásárlási visszatérítés alapját a tagok vásárlásainak nyilvántartása képezi, mely célra szolgálnak a központunk által készített *Vásárlási könyvecskék*.

Ajánljuk tehát valamennyi szövetkezetünknek, hogy a rendszeres vásárlási visszatérítést honosítsák meg és célból rendeljenek sürgősen központunktól a tagok számának megfelelő mennyiségben *Vásárlási könyvecskéket*.

Hirdetések.

Kovászna és Vidéke „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi március hó 16-án d. u. 3 órakor a szövetkezet helyiségében 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés március hó 23-án fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Múlt évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő bizottság választás. 7. Netaláni indítványok. — 1923. év december 31-én a tagok száma 894, üzletrészeinek száma pedig 3987 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Kovászna, 1924. január hó 28. *Az igazgatóság.*

Érmihályfalva fogyasztási ért. szövetkezetben 1924. március hó 13-án d. u. 3 órakor a szövetkezetben 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés március 20-án fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Múlt évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1923. december 31-én a tagok száma 530, üzletrészeinek száma 1566 volt, az év folyamán belépett 2 tag 11 üzletrésszel, kilépett 6 tag 17 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt, Érmihályfalva, 1924. év-január 25. *Az igazgatóság.*

Terjesszük az „Erdélyi Gazdát” a gazdák körében!

A „Hangya” című mellékletet szerkeszti:

DR. SZENT-IVÁNYI ÁRPÁD.

A melléklet tulajdonosa:

A „HANGYA” SZÖV. KÖZPONTJA, NAGYENYED

Kiadó:

TÖRÖK BÁLINT

az E. O. E. Ikkára.

NE HASZNÁLJON MÁST CSAK AZ EREDETI
KIPRÓBÁLT GYÓGYHATÁSÚ
„HANGYA” SÓSBORSZESZT!